
Raadsvergadering
29 maart 2012

Agendanummer

Onderwerp
Herstructurering Wet Sociale werkvoorziening

Steenbergen; 14 februari 2012

Aan de raad,

1. Inleiding

De Wet werken naar vermogen (verder Wwnv) doet een beroep op de veranderkracht en het innovatief vermogen van gemeenten en hun sociaal werk-bedrijven (verder sw-bedrijven). Om het transitieproces te ondersteunen wordt een herstructureringsfaciliteit gecreëerd. Het doel van deze faciliteit is om de transformatie richting een efficiëntere bedrijfsvoering van de sector te ondersteunen door een bijdrage te leveren in de herstructureringskosten. Het Rijk stelt daarvoor in de periode 2012-2018 400 miljoen euro beschikbaar. Voor de 9 samenwerkende gemeenten in de Gemeenschappelijke Regeling WVS-groep (verder GR WVS-groep) gaat het om een bedrag van ongeveer 10,7 mln euro t/m 2018. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor 25% cofinanciering voor de herstructurering Sociaal Werkvoorziening. In het huidige regeerakkoord zijn bezuinigingen en hervormingen afgekondigd op het gebied van re-integratie van alle doelgroepen, bijstandgerechtigden, jonggehandicapten en arbeidsgehandicapten binnen de Sociale Werkvoorziening.

Allereerst vragen wij aan uw raad om de uitgangspunten vast te stellen, die als kader gaan dienen voor de door ons college in te dienen aanvraag voor het herstructureringsplan. Het voorliggende raadsvoorstel zal in alle 9 gemeenten van de GR WVS-groep worden aangeboden. Op basis van de genoemde uitgangspunten zullen de 9 gemeenten één gezamenlijke aanvraag voor het herstructureringsplan indienen. Dit voorstel is een eerste stap in een van vele stappen om te komen tot een nieuwe structuur voor de WVS-groep. Over een nieuwe structuur zijn de 9 gemeenten het nog niet eens, wel zijn wij het eens geworden dat genoemde uitgangspunten meegenomen moeten worden in de herstructureringsplannen.

2. Achtergrond

Het doel van het herstructureringsplan is tweeledig. Ten eerste biedt het herstructureringsplan een richtinggevend kader voor de GR WVS-Groep in de toekomst. De Wet Werken naar Vermogen voorziet in 1 ongedeeld re-integratiebudget voor de hele doelgroep (incl. Wet Sociale Werkvoorziening (verder WSW) en Wajong). Op landelijk niveau is voorzien in een bezuiniging van ca. € 2 miljard. Dit betekent dat er keuzes gemaakt moeten worden waar de gemeentelijke re-integratie-inspanningen zich op zouden moeten richten. Ten tweede is het herstructureringsplan het middel om aanspraak te maken op het herstructureringsfonds.

Het herstructureringsplan dient zodanig opgesteld te worden dat het voor ons en de overige deelnemende gemeenten in de GR de ruimte biedt om in een later stadium bij te sturen. Het ministerie eist een jaarlijkse voortgangsrapportage, waardoor de herstructurering jaarlijks geëvalueerd zal worden.

In nauw overleg met de deelnemende gemeenten in de GR zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd, het zijn de eerste uitgangspunten die als kaderstelling dienen voor het herstructureringsplan.

- Werkgeversbenadering is een essentieel onderdeel binnen de Wwnv en heeft derhalve een belangrijke plaats binnen het herstructureringsplan.
- De uitkomsten van de Quick-scan WVS-Groep (september 2011) worden onderschreven.
- Er is een splitsing te maken in de doelgroep 'beschut werk' en doelgroep 'loonwaarde', waarbij de gemeenten de regie over beide doelgroepen hebben. Waar de exacte 'knip' ligt, moet nog bepaald worden en kan afwijken van de 20% ondergrens WSW. Daarnaast kan het percentage voor iedere gemeente anders zijn.
- WVS-Groep is de uitvoeringsorganisatie voor 'beschut werk'.
- Klanten 'arbeidsmarkt' dienen "dichtbij huis" en binnen de eigen werkgeversbenadering of Werkplein naar werk bemiddeld te worden. Dit om gebruik te maken van de lokale arbeidsmarkt en regie te houden op onze doelgroep.
- Dubbellingen in de keten moeten worden voorkomen. Zowel de WVS-Groep, Accessio en de gemeenten voeren arbeidsontwikkeling uit, deze dubbellling moet uit de keten gehaald worden dan wel anders ingericht worden.
- Iedereen doet mee, dit betekent dat alle klanten een tegenprestatie kunnen leveren. Gemeenten hebben de regie en moeten dit organiseren.
- De scenariostudie richt zich op het verschuiven van opbrengsten en kosten, deze moeten doorvertaald worden naar de gehele keten waarbij de 'sterke' doelgroep de 'zwakke' doelgroep compenseert.
- Ondanks de schaalgrootte willen we maatwerk kunnen bieden, daarom maken we gebruik van de lokale voorzieningen en arbeidsmarkt.
- De know-how van de WVS-Groep moet behouden blijven.
- De klant (werkgever en uitkeringsgerechtigde of SW-er) staat centraal en niet de organisatiestructuur.
- Het herstructureringsplan dient dusdanig opgesteld te worden dat er tussentijds bijgestuurd kan worden.
- We moeten keuzes maken, ook als dit betekent dat niet iedere gemeente dezelfde keuze maakt. Dit betekent dat iedere gemeente minimaal voor het scenario 'beschut werk' kiest en individueel of subregionaal kan kiezen voor individuele (inkoop) afspraken.

Uw raad wordt nu gevraagd om naast het vaststellen van de bovengenoemde uitgangspunten ook voor de periode van 2012 tot en met 2018 budget beschikbaar te stellen dat ingezet dient te worden als cofinanciering voor de herstructureringsmiddelen. 25% cofinanciering is een voorwaarde om herstructureringsmiddelen van het rijk te ontvangen. Voorgesteld wordt het budget te onttrekken aan de algemene reserve.

Gelet op het grote belang van dit dossier, vinden wij het ook belangrijk dat de kaders voor het herstructureringsplan duidelijk zijn aangegeven. Het herstructureringsplan is voorts een plan op uitvoeringsniveau waarbij nog niet alle factoren op dit moment ingevuld kunnen worden.

De herstructurering van de uitvoering van de Wsw kan onderdeel zijn van een bredere aanpassing van de uitvoering van sociale zekerheid door gemeenten. De hiermee gepaard gaande maatregelen en kosten vallen buiten de reikwijdte van de herstructureringsfaciliteit. De herstructureringsfaciliteit heeft alleen betrekking op de aanpassing van de uitvoering van de Wsw en de daarmee gepaarde gaande kosten.

De aanvraag moet, voor 1 mei 2012, worden ingediend door het college van burgemeester en wethouders. Het indienen van een gezamenlijke aanvraag (meerdere gemeenten) is ook mogelijk, een

gemeente dient dan als hoofdaanvrager waarbij de overige gemeenten wel mede ondertekenaars zijn. Het herstructureringsplan dient in ieder geval de volgende onderdelen te bevatten:

- onderbouwing van de noodzaak tot herstructurering
- beschrijving van de ambitie m.b.t. het (financiële) resultaat
- beschrijving van de voorgenomen maatregelen
- begroting van de herstructureringskosten
- beschrijving van de governance structuur van het transitieproces
- beschrijving van de risico's en beheersmaatregelen

De beoordeling door de herstructureringscommissie vindt niet alleen plaats op bovengenoemde punten maar ook op de aspecten met betrekking tot de financiële kaders, consistentie en borging.

3. Overwegingen

Indien uw raad niet zou instemmen met het voorstel betekent dit dat geen gebruik gemaakt wordt van de middelen die via de herstructureringsfaciliteit beschikbaar worden gesteld. Gelet op de impact van de wetswijziging en de opdracht voor de gemeenten kan dit betekenen dat er structureel een groter beslag op de gemeentelijke middelen moet worden gedaan.

4. Middelen

Voorts wordt aan uw raad gevraagd om budget beschikbaar te stellen in verband met de cofinanciering van de herstructurering. Op basis van de huidige SE-stand kan het 'trekkingsrecht' op het herstructureringsfonds berekend worden. In de onderstaande tabel is een overzicht weergegeven van het trekkingsrecht en de bijbehorende cofinanciering van onze gemeente weergegeven in relatie tot het totale trekkingsrecht van de 9 samenwerkende gemeenten.

Tabel 1: trekkingsrecht Herstructureringsfaciliteit (bedragen in EURO)

Herstructurering								
<i>in mln euro's</i>	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Totaal
Rijksbijdrage 75% van totale kosten	10,00	60,00	120,00	60,00	50,00	50,00	50,00	400,00
Gemeentelijk aandeel: 25%	3,33	20,00	40,00	20,00	16,67	16,67	16,67	133,33
Totale kosten herstructurering	13,33	80,00	160,00	80,00	66,67	66,67	66,67	533,33
<i>in duizenden euro's</i>								
Aandeel GR WVS in totaal	2,68%							
Kosten herstructurering WVS	357	2.144	4.288	2.144	1.787	1.787	1.787	14.293
Bijdrage rijk (via alg.uitk. 75%)	268	1.608	3.216	1.608	1.340	1.340	1.340	10.720
Aandeel Steenberg (Stb) in WVS	4,88%							
Herstructurering WVS Stb (100 %)	17,4	104,6	209,3	104,6	87,2	87,2	87,2	697,5
Bijdrage rijk Stb (via alg.uitk. 75%)	13,0	78,4	157,0	78,4	65,4	65,4	65,4	523,1
Kosten herstructurering Stb (25 %)	4,4	26,2	52,3	26,2	21,8	21,8	21,8	174,4

Voor de herstructurering van de Wet sociale werkvoorziening zijn de kosten (cofinanciering) voor gemeente Steenberg voor de periode van 2012 tot en met 2018 van € 174.400,-.

5. Risico's

De minister heeft aangegeven dat er geen uitstel mogelijk is voor de aanvraag, ook is het niet mogelijk om pas in latere jaren alsnog een beroep te doen op de herstructureringsfaciliteit.

De noodzaak om te herstructureren blijkt duidelijk uit een aantal stukken. Uw raad heeft eerder kennis genomen van de uitkomsten van de quickscan van Iroko en het rapport van KplusV.

Het raadsvoorstel is tot stand gekomen in samenwerking met de aan de GR WVS-Groep deelnemende gemeenten. In dit proces is ook de directie van WVS-groep betrokken.

6. Aanpak

Na instemming door uw gemeenteraad wordt het herstructureringsplan opgesteld op basis van de vastgestelde uitgangspunten.

7. Voorstel

1. De volgende uitgangspunten voor indiening van het herstructureringsplan vast te stellen:
 - a. Werkgeversbenadering is een essentieel onderdeel binnen de Wwnv en heeft derhalve een belangrijke plaats binnen het herstructureringsplan.
 - b. De uitkomsten van de Quick-scan WVS-Groep (september 2011) worden onderschreven.
 - c. Er is een splitsing te maken in de doelgroep 'beschut werk' en doelgroep 'loonwaarde', waarbij de gemeenten de regie over beide doelgroepen hebben. Waar de exacte 'knip' ligt moet nog bepaald worden en kan afwijken van de 20% ondergrens WSW. Daarnaast kan het percentage voor iedere gemeente anders zijn.
 - d. WVS-Groep is de uitvoeringsorganisatie voor 'beschut werk'.
 - e. Klanten 'arbeidsmarkt' dienen "dichtbij huis" en binnen de eigen werkgeversbenadering of Werkplein naar werk bemiddeld te worden. Dit om gebruik te maken van de lokale arbeidsmarkt en regie te houden op onze doelgroep.
 - f. Dubbellingen in de keten moeten worden voorkomen. Zowel de WVS-Groep, Accessio en de gemeenten voeren arbeidsontwikkeling uit, deze dubbellling moet uit de keten of anders ingericht worden.
 - g. Iedereen doet mee, dit betekent dat alle klanten een tegenprestatie kunnen leveren. Gemeenten hebben de regie en moeten dit organiseren.
 - h. De scenariostudie richt zich op het verschuiven van opbrengsten en kosten, deze moeten doorvertaald worden naar gehele keten waarbij de 'sterke' doelgroep de 'zwakke' doelgroep compenseert.
 - i. Ondanks de schaalgrootte willen we maatwerk kunnen bieden, daarom maken we gebruik van de lokale voorzieningen en arbeidsmarkt.
 - j. De know-how van de WVS-Groep moet behouden blijven.
 - k. De klant (werkgever en uitkeringsgerechtigde of SW-er) staat centraal en niet de organisatiestructuur.
 - l. Het herstructureringsplan dient dusdanig opgesteld te worden dat er tussentijds bijgestuurd kan worden.
 - m. We moeten keuzes maken, ook als dit betekent dat niet iedere gemeente dezelfde keuze maakt. Dit betekent dat iedere gemeente minimaal voor het scenario 'beschut werk' kiest en individueel of subregionaal kiezen voor individuele (inkoop) afspraken.
2. Het college opdracht te geven de vastgestelde uitgangspunten de basis te laten zijn voor het in te dienen herstructureringsplan
3. Voor de herstructurering van de Wet sociale werkvoorziening een budget beschikbaar te stellen voor de periode van 2012 tot en met 2018 van € 174.400 en deze te onttrekken aan de algemene reserve.
4. De begroting, conform bijgevoegde begrotingswijziging, aan te passen.

Hoogachtend,
Burgermeester en wethouders van Steenbergen,
de secretaris

mr. J.M.W.H. Leloux

de voorzitter

J.J. Hoogendoorn